

अग्रता क्रमः

२२

विभागः शिक्षण विभाग

तारांकित प्रश्न क्रमांकः १५/०४/१२५५

विधानसभा गृहमां जवाब

आपवानी तारीखः २०/०२/२०२४

पंढरमी गुजरात विधानसभा

योथुं सत्र

प्रश्न शिर्षकः “राज्यमां विनसरकारी विन अनुदानित उच्चतर
माध्यमिक शाळाओ शरु करवानी दरजास्तो.”

प्रश्न पुछनार मान. धारासभ्यश्रीनुं नाम

तथा तेमनो मत विस्तारः श्री अमितभाई ठाकर(वेजलपुर)

૨૨

રાજ્યમાં બિનસરકારી બિન અનુદાનિત ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓ શરૂ કરવાની દરખાસ્તો.

*૧૨૫૫ શ્રી અમિત ઠાકર (વેજલપુર): માનનીય શિક્ષણમંત્રીશ્રી જણાવવા કૃપા કરશે કે :-

પ્રશ્ન	ક્રમ	જવાબ
(૧) તા.૩૧/૧૨/૨૦૨૩ ની સ્થિતિએ શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૩-૨૦૨૪ થી બિનસરકારી બિન અનુદાનિત ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓ શરૂ કરવાની રાજ્ય સરકારને કેટલી દરખાસ્તો મળી,	(૧)	તા.૩૧/૧૨/૨૦૨૩ ની સ્થિતિએ શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૩-૨૦૨૪ થી બિનસરકારી બિન અનુદાનિત ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓ શરૂ કરવાની રાજ્ય સરકારને ૧૨૩ દરખાસ્તો મળી
(૨) તે પૈકી કેટલી ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓને મંજૂરી આપવામાં આવી, અને	(૨)	તે પૈકી ૯૦ બિનસરકારી બિન અનુદાનિત ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓને મંજૂરી આપવામાં આવી.
(૩) નામંજૂર કરેલ ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓના નામંજૂરીના કારણો કયાં છે?	(૩)	નામંજૂર કરેલ ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓના નામંજૂરીના કારણોનું પત્રક-અ આ સાથે સામેલ છે.

પત્રક - અ
નામંજૂરના કારણો

- (૧) શાળા સંચાલક મંડળે સૂચિત શાળા મકાનનો ભાડા કરાર નોટરાઈઝડ રજૂ કરેલ છે. જ્યારે શિક્ષણ વિભાગના ઠરાવ ક્રમાંક:મશબ/૧૨૧૧/૮૫૦/છ, તા.૧૬/૦૮/૨૦૧૯ અને તા.૧૯/૧૧/૨૦૧૯ ના સુધારા વિનિયમ-૯(૧૩)(૪)(૧) અને (૨) મુજબ શાળા મકાનનો ભાડા કરાર રજીસ્ટર્ડ રજૂ કરવાની જોગવાઈ છે. તે મુજબ રજૂ કરેલ ન હોય.
- (૨) શાળા સંચાલક મંડળે સૂચિત શાળા રમત-ગમતના મેદાનનો ભાડા કરાર નોટરાઈઝડ રજૂ કરેલ છે. જ્યારે શિક્ષણ વિભાગના ઠરાવ ક્રમાંક:મશબ/૧૨૧૧/૮૫૦/છ, તા.૧૬/૦૮/૨૦૧૯ અને તા.૧૯/૧૧/૨૦૧૯ ના સુધારા વિનિયમ-૯(૧૩)(૪)(૧) અને (૨) મુજબ શાળા રમત-ગમતના મેદાનનો ભાડા કરાર રજીસ્ટર્ડ રજૂ કરવાની જોગવાઈ છે. તે મુજબ રજૂ કરેલ ન હોય.
- (૩) શાળા મંડળે સૂચિત નવી શાળા માટે રજૂ કરેલ આધારો ધ્યાને લેતાં શાળાના મકાન અને શાળાના રમત-ગમતના મેદાનની જમીનની માલિકીના હક પુરવાર થતા ન હોય.
- (૪) શાળા સંચાલક મંડળે સૂચિત શાળા શહેરી વિસ્તારમાં જરૂરિયાત મુજબના મેદાનના જે આધારો રજૂ કરેલ છે. તે ધ્યાને લેતાં, શિક્ષણ વિભાગના ઠરાવ ક્રમાંક:મશબ/૧૨૧૧/૮૫૦/છ, તા.૧૬/૦૮/૨૦૧૯ અને તા.૧૯/૧૧/૨૦૧૯ ના સુધારા મુજબ વિનિયમ-૯(૧૩)(૪)(૧) મુજબ શહેરી વિસ્તારમાં શાળા શરૂ કરવા માગતા ટ્રસ્ટ/મંડળએ શાળાના મકાનનો વિસ્તાર, પાર્કિંગ માટે છોડવી પડતી જગ્યા અને રસ્તા તેમજ માર્જીનની જમીન બાદ કર્યા બાદ, રમત-ગમતનું મેદાન લઘુત્તમ ૮૦૦ ચો.મી. ના માપનું હોવું જોઈએ જેના આધારો રજૂ કરેલ નથી/રજૂ કરેલ છે તેમાં રમત-ગમતના મેદાનનું માપ ૮૦૦ ચો.મી. કરતાં ઓછું હોય.
- (૫) શાળા સંચાલક મંડળે સૂચિત શાળા ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં જરૂરિયાત મુજબના મેદાનના જે આધારો રજૂ કરેલ છે. તે ધ્યાને લેતાં, શિક્ષણ વિભાગના ઠરાવ ક્રમાંક:મશબ/૧૨૧૧/૮૫૦/છ, તા.૧૬/૦૮/૨૦૧૯ અને તા.૧૯/૧૧/૨૦૧૯ ના સુધારા મુજબ વિનિયમ-૯(૧૩)(૪)(૧) મુજબ ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં શાળા શરૂ કરવા માગતા ટ્રસ્ટ/મંડળએ શાળાના મકાનનો વિસ્તાર, પાર્કિંગ માટે છોડવી પડતી જગ્યા અને રસ્તા તેમજ માર્જીનની જમીન બાદ કર્યા બાદ, રમત-ગમતનું મેદાન લઘુત્તમ ૧૫૦૦ ચો.મી. ના માપનું હોવું જોઈએ જેના આધારો રજૂ કરેલ નથી/રજૂ કરેલ છે તેમાં રમત-ગમતના મેદાનનું માપ ૧૫૦૦ ચો.મી. કરતાં ઓછું હોય.
- (૬) શાળા મંડળે સૂચિત નવી શાળા માટે રજૂ કરેલ આધારો ધ્યાને લેતાં શિક્ષણ વિભાગના ઠરાવ ક્રમાંક:મશબ/૧૨૧૧/૮૫૦/છ, તા.૦૪/૦૮/૨૦૧૧ ના સુધારા મુજબ

વિનિયમ-૯(૧૩)(૧૧) મુજબ શાળા મકાન માટે મંજૂર કરેલ મકાન બાંધકામનો નકશો સક્ષમ સત્તાધિકારી દ્વારા મંજૂર કરેલ રજૂ કરેલ ન હોય.

- (૭) શાળા મંડળે સૂચિત નવી શાળા માટે રજૂ કરેલ આધારો ધ્યાને લેતાં શિક્ષણ વિભાગના હરાવ ક્રમાંક:મશબ/૧૨૧૧/૮૫૦/છ, તા.૦૪/૦૮/૨૦૧૧ ના સુધારા મુજબ વિનિયમ-૯(૧૩)(૧૧) મુજબ શાળા મંડળ દ્વારા શાળા મકાનના ઉપયોગમાં લેવા માટે સક્ષમ સત્તાધિકારીનું મકાન વપરાશનું પ્રમાણપત્ર (સક્ષમ સત્તાધિકારી દ્વારા અપાયેલ બી.યુ.પી.) રજૂ કરેલ ન હોય.
- (૮) શાળા સંચાલક મંડળે સૂચિત નવી શાળા માટે રજૂ કરેલ આધારો ધ્યાને લેતા શાળા મકાન અને રમત-ગમતના મેદાન માટે દર્શાવેલી જમીન બિનખેતી થયાના કોઈ આધાર પુરાવાઓ રજૂ કરેલ ન હોય.

તારાંકિત પ્રશ્ન ક્રમાંક: ૧૫/૦૪/ ૧૨૫૫

પ્રભારી ધારાસભ્યશ્રીનું નામ: શ્રી અમિતભાઈ ઠાકર (વેજલપુર)

પૂરક પ્રશ્ન પૂછનાર ધારાસભ્યશ્રીનું નામ: શ્રી અમિતભાઈ ઠાકર-વેજલપુર

પ્રશ્ન-૧ બિન અનુદાનિત (નોન ગ્રાન્ટેડ) માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાની મંજૂરી આપવા માટે હાલની જોગવાઈ શુ છે ?

જવાબ :

બિન અનુદાનિત (નોન ગ્રાન્ટેડ) માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાની મંજૂરી આપવા માટે હાલની જોગવાઈ નીચે મુજબ છે.

- સૂચિત શાળા મકાનનો નકશો:- ગ્રામ્ય વિસ્તારની શાળા માટે નકશો તાલુકા/જિલ્લાના ઈજનેર (અ.મ.ઈ. ના.કા.ઈ.) નો મંજૂર કરાવેલ હોવો જોઈએ. નગરપાલિકા વિસ્તારની શાળા માટે નકશો ચીફ ઓફિસર અથવા જેને સત્તા પહોચે છે તે સત્તાધિકારીશ્રી પાસે મંજૂર કરાવેલ હોવો જોઈએ. મહાનગરપાલિકા વિસ્તારની શાળા માટે નકશો જે તે વિસ્તારની કચેરીના સક્ષમ સત્તાધિકારી પાસે મંજૂર કરાવેલ હોવો જોઈએ.
- સૂચિત શાળાના મકાન વપરાશનું પ્રમાણપત્ર (B.U.P):- ગ્રામ્ય વિસ્તારની શાળા માટે મકાન વપરાશનું પ્રમાણપત્ર તાલુકા/જિલ્લાના ઈજનેર (અ.મ.ઈ. ના.કા.ઈ.) નું હોવું જોઈએ. નગરપાલિકા વિસ્તારની શાળા માટે મકાન વપરાશનું પ્રમાણપત્ર ચીફ ઓફિસર પાસેથી અથવા જેને સત્તા પહોચે છે તે સત્તાધિકારીશ્રી પાસેથી મેળવેલ હોવું જોઈએ. મહાનગર પાલિકા વિસ્તારની શાળા માટે મકાન વપરાશનું પ્રમાણપત્ર જે તે વિસ્તારની કચેરીના સક્ષમ સત્તાધિકારી પાસેથી મેળવેલ હોવું જોઈએ. મકાન વપરાશના પ્રમાણપત્રની જગ્યાએ “બાંધકામ પરવાનગી” અથવા “વિકાસ પરવાનગી” માટે આપવામાં આવેલ પ્રમાણપત્ર અથવા દાખલો મંજૂરી માટે ગ્રાહ્ય રાખવામાં આવશે નહિ.

- શાળાના મકાનની સ્ટ્રક્ચરલ સ્ટેબિલિટી માટેનું પ્રમાણપત્ર માન્ય સ્ટ્રક્ચરલ એન્જનીયર પાસેથી અથવા હકુમત ધરાવતા માર્ગ અને મકાન વિભાગના એક્ઝીક્યુટીવ એન્જનીયર પાસેથી આ સાથેના નમુના મુજબનું મેળવેલ હોવું જોઈએ.
- ગુજરાત માધ્યમિક શિક્ષણ વિનિયમ – ૧૯૭૪ નાં વિનિયમ – ૯ (૧૩) (૪) ની જોગવાઈ મુજબ શાળાના રમત-ગમતનાં મેદાનની સુવિધા ઉપલબ્ધ કરવા અંગે:
  - નવી માધ્યમિક શાળાની દરખાસ્ત કરનાર સંચાલક મંડળ તેમની શાળા શહેરી વિસ્તારમાં {નગર પાલિકા, મહાનગર પાલિકા (મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન), શહેરી વિકાસ સત્તામંડળ, એરીયા ડેવલપમેન્ટ ઓથોરીટી, નોટીફાઈડ એરીયા, વગેરે જેવો શહેરી વિસ્તાર} શરૂ કરવા માંગતા હોય તો શાળાના મકાનના બાંધકામ માટે જરૂરી જમીન બાદ કરીને રમત-ગમતના મેદાન માટે ભાડેથી મેદાન લેવાની જોગવાઈ કરવામાં આવે તો મેદાનની જમીન જે તે શાળાના બિલ્ડીંગને સંલગ્ન જ હોવી જોઈએ. ભાડા પટ્ટો ૧૫ વર્ષનો હોવો જોઈએ.
  - શહેરી વિસ્તારમાં શાળા શરૂ કરવા માગતા ટ્રસ્ટ / મંડળે શાળાના મકાનનો વિસ્તાર, પાર્કિંગ માટે છોડવી પડતી જગ્યા અને રસ્તા તેમજ માજીનની જમીન બાદ કર્યા બાદ, રમત-ગમતનું મેદાન લઘુત્તમ ૮૦૦ ચો.મી. રાખવાનું રહેશે અને ગ્રામ્ય વિસ્તાર (ગ્રામ પંચાયત વિસ્તાર) માટે શાળાના રમત-ગમતનું મેદાન ૧૫૦૦ ચો.મી. નું રાખવાનું રહેશે.
  - ભાડા કરાર રજીસ્ટર્ડ હોવો જોઈએ. ગામ દફતર નમુના નં.૬ / સીટી સર્વે રેકર્ડ, ૭/૧૨, ૮/અ માં જે તે મિલકતમાં ભાડા કરારની એન્ટ્રી થવી જોઈએ. જેથી ભાડે લેનાર ટ્રસ્ટનું નામ રેવન્યુ રેકર્ડમાં આવે અને એન્ટ્રીમાં પણ સ્પષ્ટ ઉલ્લેખ થાય કે ભાડા કરારની શરતોનું પાલન થયા બાદ જ ભાડે આપેલ મિલકતના હકમાં કોઈપણ ફેરફારની મંજૂરી આપવામાં આવે.

- ચેરીટી કમિશ્નરશ્રીની પરવાનગી અને ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડની પરવાનગી સિવાય ભાડા કરારના સમય દરમ્યાન મેદાનનો કોઈપણ અન્ય ઉપયોગ ન થવો જોઈએ અને ઉક્ત તમામ બાબતનો અરજદાર ટ્રસ્ટ દ્વારા રજુ થતી એફીડેવીટમાં સમાવેશ થયેલ હોવો જોઈએ.
- ભાડા કરારની મુદત દરમ્યાન જો કોઈ ફેરફાર થાય તો તે શાળાની મંજૂરી આપોઆપ રદ થયેલ ગણવામાં આવશે અને તે બાબતે કોઈ રજુઆત ધ્યાને લેવામાં આવશે નહીં તે બાબતનો પણ એફીડેવીટમાં સમાવેશ થવો જોઈએ.
- કોઈ પબ્લીક લિમિટેડ કંપની કે પ્રાઇવેટ લિમિટેડ કંપની માધ્યમિક શિક્ષણ ક્ષેત્રે CSR હેઠળ જ કામગીરી કરવા માગતી હોય તો તેને ભાડાપટ્ટેથી શાળાનું મકાન અને મેદાનની જમીનનો વપરાશ કરવા માટે આપવામાં આવે તો તેવી કંપનીને ખાસ કિસ્સામાં પરવાનગી આપવી.
- મેદાન સાથેની શાળાઓમાં બનતી દુર્ઘટના પ્રસંગે બાળકોની સલામતી માટે ઝડપથી બચાવનાં પગલાં લઈ શકાય છે. જેથી મેદાન ન હોય તેવી કોઈપણ સ્કુલ ચલાવી શકાશે નહીં.
- ઉપર દર્શાવેલ રમત-ગમતના મેદાન માટેની નિયમાનુસાર જગા ધરાવનાર શાળામાં ૫૦૦ થી વધુ વિદ્યાર્થીઓને પ્રવેશ આપવામાં આવે તો ૫૦૦ થી વધારાના દરેક વિદ્યાર્થી દીઠ ૫ ચો.મી. જગા રમત-ગમતના મેદાન માટે વધારાની ઉપલબ્ધ કરવી જોઈશે.
- મેદાનની જગ્યામાં ભવિષ્યમાં કોઈ મકાન બાંધકામ કરી શકશે નહિ. મેદાન કાયમી ધોરણે ખુલ્લુ રહેવું જોઈએ.
- શાળા મંડળ પાસે GDCR-2017 ની નીતિના પેરા નંબર:- ૮.૬માં પાર્કિંગ માટે શૈક્ષણિક સંસ્થામાં જરૂરી પાર્કિંગ માટે જે જોગવાઈ કરેલ છે, તે મુજબનું પાર્કિંગ હોવું જોઈશે. ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં પણ યોગ્ય પાર્કિંગની વ્યવસ્થા કરવાની શાળા મંડળની જવાબદારી રહેશે.

- શાળા-મકાનનું બાંધકામ થયેલ છે તે તમામ જમીન અને શાળાના મેદાન માટે દર્શાવેલ જમીન જે હેતુ માટે મકાનનો ઉપયોગ કરવાનો છે તે હેતુ માટે "બિન-ખેતી" થયેલ હોવી જોઈએ. શાળાનાં મકાન અને મેદાન માટે દર્શાવેલ જમીનમાં કોઈ પણ પ્રકારનો વાદ-વિવાદ કે કોર્ટ કેસ થયેલ હોવો જોઈએ નહિ.
- શાળા મકાનના આગળની બાજુનો ફોટો મકાનની પછળની બાજુનો ફોટો, મકાનની ડાબી બાજુનો ફોટો, મકાનની જમણી બાજુનો ફોટો તથા શાળાના આખા મકાનને આવરી લેતો મેઈન ગેટ કમ્પાઉન્ડ વોલ સાથેના ફોટા તાજેતરના હોવા જોઈશે.
- શાળામાં કુમારો માટે ઓછામાં ઓછી ૨(બે) મુતરડી, અને ઓછામાં ઓછા ૨ (બે) સંડાસ તથા કન્યાઓ માટે ઓછામાં ઓછી ૨(બે) મુતરડી અને ઓછામાં ઓછા ૨(બે) સંડાસની વ્યવસ્થા કરેલ હોવી જોઈશે. પીવાના પાણી માટે પાણીનો બોર/ પીવાના પાણીના નળની વ્યવસ્થા કરેલ હોવી જોઈશે. વોટરડ્રમમાં ઓછામાં ઓછા ૫(પાંચ) નળ પીવાના પાણી માટે રાખેલ હોવા જોઈશે. વિદ્યાર્થી સંખ્યાના આધારે આ સુવિધામાં વધારો કરવાનો રહેશે.
- વધુમાં નવી નોન ગ્રાન્ટેડ માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળા શરૂ કરવા માટેની આવશ્યક જરૂરીયાત/આધારો અને સૂચનાઓ બોર્ડની વેબસાઈટ **gseb.org** પર New School Application ના ટેબ પર ઉપલબ્ધ હોય છે.

તારાંકિત પ્રશ્ન ક્રમાંક: ૧૫/૦૪/ ૧૨૫૫

પ્રભારી ધારાસભ્યશ્રીનું નામ: શ્રી અમિતભાઈ ઠાકર (વેજલપુર)

પૂરક પ્રશ્ન પૂછનાર ધારાસભ્યશ્રીનું નામ:શ્રીમતી રીટાબેન પટેલ-ગાંધીનગર ઉત્તર

પ્રશ્ન-૨ રાજ્યમાં ખાનગી માધ્યમિક તથા ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓ ક્યા ધારા-ઘોરણ મુજબ મંજૂર કરવામાં આવે છે ?

જવાબ :

રાજ્યમાં ખાનગી માધ્યમિક તથા ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓ આ મુજબના ધારા-ઘોરણ મુજબ મંજૂર કરવામાં આવે છે.

- ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ દ્વારા આપવામાં આવતી નવી નોન ગ્રાન્ટેડ માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળા શરૂ કરવાની જાહેરાત અન્વયે નિયત સમય મર્યાદામાં મંજૂરી માટે અરજી કરવાની રહે છે.
- ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, જિલ્લા શિક્ષણાધિકારી અને કારોબારી સમિતિ દ્વારા ચકાસણી થયા બાદ તમામ અરજીઓનો નિર્ણય કરે છે.
- શાળા કે વર્ગ મંજૂર કરતી વખતે શાળાની ભૈતિક સુવિધા, નિયત નિયમ મુજબનું રમત-ગમતનું મેદાન, ફર્નિચર , પ્રયોગશાળા, ગ્રંથાલય , આરોગ્ય વર્ધક સુવિધાઓ, વિનિયમ હેઠળ ઠરાવેલી લાયકાતવાળો સ્ટાફ વગેરે ધ્યાને લેવામાં આવે છે.
- શાળાનું સંચાલન કાર્યક્ષમ અને વિશ્વાસપાત્ર સંચાલક મંડળના હસ્તક છે, તેમજ શાળામાં સરકારે મંજૂર કરેલો અભ્યાસક્રમ અને પાઠ્યપુસ્તકો વપરાય છે તેની ખાતરી કરવામાં આવે છે.

પૂરક માહિતી

પ્રશ્ન-(૧) રાજ્યમાં કેટલી નોન-ગ્રાન્ટેડ માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓ આવેલી છે ?

જવાબ :-

- રાજ્યમાં ૪૩૪૮ નોન ગ્રાન્ટેડ માધ્યમિક શાળાઓ અને ૩૬૬૮ નોન ગ્રાન્ટેડ ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓ આવેલી છે.

પ્રશ્ન-(૨) રાજ્યમાં કેટલી નોન ગ્રાન્ટેડ સામાન્ય પ્રવાહની અને વિજ્ઞાન પ્રવાહની શાળાઓ આવેલી છે?

જવાબ :-

રાજ્યમાં.....

- ૩૧૩૨ નોન ગ્રાન્ટેડ સામાન્ય પ્રવાહની શાળાઓ આવેલી છે.
- ૧૪૯૦ નોન ગ્રાન્ટેડ વિજ્ઞાન પ્રવાહની શાળાઓ આવેલી છે.

પ્રશ્ન-(૩) રાજ્યમાં છેલ્લા બે વર્ષમાં કેટલી નોન ગ્રાન્ટેડ માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાની વર્ગ વધારાની દરખાસ્તો મળેલ છે ? તે પૈકી કેટલી મંજૂર કરવામાં આવેલ છે ?

જવાબ :-

રાજ્યમાં છેલ્લા બે વર્ષમાં આ મુજબ નોન ગ્રાન્ટેડ માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાની વર્ગ વધારાની દરખાસ્તો મળેલ છે અને મંજૂર થયેલ છે.

વર્ષ ૨૦૨૨

માધ્યમિક શાળા		ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળા	
મળેલ વર્ગ વધારાની દરખાસ્ત	મંજૂર વર્ગ વધારાની દરખાસ્ત	મળેલ વર્ગ વધારાની દરખાસ્ત	મંજૂર વર્ગ વધારાની દરખાસ્ત
૨૮૬	૨૬૭	૩૦૮	૨૯૬

વર્ષ ૨૦૨૩

માધ્યમિક શાળા		ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળા	
મળેલ વર્ગ વધારાની દરખાસ્ત	મંજૂર વર્ગ વધારાની દરખાસ્ત	મળેલ વર્ગ વધારાની દરખાસ્ત	મંજૂર વર્ગ વધારાની દરખાસ્ત
૩૪૪	૩૨૩	૩૦૦	૨૯૩

પ્રશ્ન-(૪) બિન અનુદાનિત (નોન ગ્રાન્ટેડ) માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાની મંજૂરી ક્યાં નિયમોના આધારે આપવામાં આવે છે ?

જવાબ : બિન અનુદાનિત (નોન ગ્રાન્ટેડ) માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાની મંજૂરી ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ વિનિયમો-૧૯૭૪ ના વિનિયમ ક્રમાંક: ૯ મુજબ આપવામાં આવે છે.

પ્રશ્ન-(૫) બિન અનુદાનિત (નોન ગ્રાન્ટેડ) માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાની મંજૂરી માટે હાલ કઈ પદ્ધતિથી અરજી સ્વીકારવામાં આવે છે ?

જવાબ : બિન અનુદાનિત (નોન ગ્રાન્ટેડ) માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાની મંજૂરી માટે હાલ ઓનલાઈન પદ્ધતિથી અરજી સ્વીકારવામાં આવે છે.

પ્રશ્ન-(૬) બિન અનુદાનિત (નોન ગ્રાન્ટેડ) માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાની મંજૂરી આપવા માટે અગાઉની જોગવાઈમાં શું ફેરફાર કરવામાં આવ્યો ?

જવાબ :

શહેરી વિસ્તારમાં શાળા શરૂ કરવા માગતા ટ્રસ્ટ / મંડળે શાળાના મકાનના બાંધકામ માટે જરૂરી જમીન બાદ કરીને રમત-ગમતના મેદાન માટે પોતાની માલિકીની ઓછામાં ઓછી ૮૦૦ ચો.મી. જમીન ખુદ્દી હોવી જોઈશે. જ્યારે ગ્રામ્ય વિસ્તાર (ગ્રામ પંચાયત) માટે શાળાના મકાન બાંધકામ માટે જરૂરી જમીન બાદ કરીને રમત-ગમતના મેદાન માટે ઓછામાં ઓછી ૧૫૦૦ ચો.મી. જમીન ખુદ્દી હોવી જોઈશે. રમત ગમતના મેદાન માટેની જમીન શાળા મંડળની માલિકીની હોવી જોઈએ અથવા ૧૫ વર્ષનો રજીસ્ટર્ડ ભાડા કરાર હોવો જોઈએ અને શાળાના મકાનની સાથે (સંલગ્ન) એકજ કેમ્પસમાં હોવી જોઈએ.

પ્રશ્ન-(૭) બિન અનુદાનિત (નોન ગ્રાન્ટેડ) માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાની મંજૂરી બોર્ડ દ્વારા નકારવામાં આવે તો શાળા મંડળ અપીલ કરી શકે ? કોને ? કેટલી ફી છે ? સમય મર્યાદા શું છે ?

જવાબ :

બિન અનુદાનિત (નોન ગ્રાન્ટેડ) માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાની મંજૂરી બોર્ડ દ્વારા નકારવામાં આવે તો શાળા મંડળ અપીલ કરી શકે છે.

- બિન અનુદાનિત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાની મંજૂરી બોર્ડ દ્વારા નકારવામાં આવે તો શાળા મંડળ શિક્ષણ વિભાગમાં અપીલ કરી શકે છે.
- બિન અનુદાનિત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાની મંજૂરી બોર્ડ દ્વારા નકારવામાં આવે તો શાળા મંડળ અપીલ દાખલ કરવા માટેની ફી રૂ.૧૦૦૦/- છે.
- બિન અનુદાનિત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાની મંજૂરી બોર્ડ દ્વારા નકારવામાં આવે તો શાળા મંડળ ૩૦ દિવસમાં અપીલ દાખલ કરી શકે છે.

પ્રશ્ન-(૮) બિનઅનુદાનિત (નોન ગ્રાન્ટેડ) માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળા માન્યતા સિવાય કોઈ મંડળ દ્વારા ચલાવવામાં આવે તો શી કાર્યવાહી કરવામાં આવે છે? જોગવાઈ શું છે?

જવાબ :

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ અધિનિયમ-૧૯૭૨ ની કલમ-૩૧ મુજબ ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડની માન્યતા મેળવવા માગતી શાળાઓએ બોર્ડની માન્યતા સિવાય શિક્ષણ આપી ન શકે. એટલે કે અમાન્ય શાળા દ્વારા શિક્ષણ આપી ન શકાય. માન્યતા વગરની શાળા આવી કામગીરી કરે તો તેવી શાળા / વ્યક્તિ સામે **ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ અધિનિયમ-૧૯૭૨ ની કલમ-૪૨** અનુસાર **રૂપિયા એક લાખથી રૂપિયા બે લાખ** સુધીના દંડની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે.

પ્રશ્ન-(૯) બિનઅનુદાનિત (નોન ગ્રાન્ટેડ) નવી માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓની અરજી નામંજૂર કરવાના કારણો મુખ્યત્વે કયા હોય છે?

જવાબ :

- શાળા મકાન અને રમત ગમતના મેદાનની જમીન બિનખેતી (N.A.) થયેલ ન હોય.
  - શાળા મકાન અને મેદાનની જમીનના માલિકીના આધારોમાં વિસંગતતા હોય.
  - શાળા મંડળનું નોંધણી અંગેનું પ્રમાણપત્ર રજૂ થયેલ ન હોય.
  - શાળા મંડળ દ્વારા શાળા મકાનના ઉપયોગનું / વપરાશનું પ્રમાણપત્ર સક્ષમ સત્તાધિકારી દ્વારા રજૂ કરેલ ન હોય. (B.U.P.)
  - શાળા મકાનની ભૌતિક સુવિધાઓ અપૂરતી હોય.
  - શાળા મંડળ પાસે સરકારે ઠરાવેલ જોગવાઈ મુજબનું માપવાળું રમત-ગમતનું મેદાન ઉપલબ્ધ ન હોય.
  - શાળા મકાનનો નકશો સક્ષમ સત્તાધિકારી દ્વારા મંજૂર કરેલ રજૂ કરેલ ન હોય.
- શાળા મકાન કોર્મશિયલ કોમ્પ્લેક્ષમાં હોય.

अग्रता क्रम(२२)

(१) श्रीमती रीटाबेन पटेल-गांधीनगर उत्तर